

(Xadice) köpüklü kahvesinden ekşi bir yudum daha aldığında kafeinin aşırı geldiğini sızlayan dışından anladı. Bırakması gereken noktayı geçmişti. Önündeki ekrana biraz daha dikkatle baktı ama boynundan başının arkasına doğru uzanan ağrıyı hissetmeye başlamıştı. *Gereksiz bir geceydi, yatıp uyumalıydım* dedi kendi kendine.

Suçluluk iyi bir arkadaş değildir. Dışının ağrısı için kahvesinden bir yudum daha almasını söyledi. Sabah olmuş görünüyor, geceyi bu sahte dünyaları anlamaya çalışarak geçirdiğime inanamıyorum. Söylenmek iyi geliyordu. Kendi kendine biraz daha söylendi. *Hepsi sahte bunların, bütün hayatlar sahte, hayatlarımız.*

O esnada *evdeşinin* uyanma seslerini duydu. İki odalı robot evlerinin diğer odasından gelen bir ses. – Namazı kıldın mı? – Hayır, henüz değil. – Cemaat olalım hadi dedi (R). – Abdest alayım diye seslendi. Yatak odalarının bir köşesine geçti, yerden bir tabure, karşısından bir musluk çıktı. Abdest aldı. Kocasını kamet getirmeye başlamıştı. Arkasında durdu. Secdede zonklayan başı biraz daha zonkladı.

Namazdan sonra hemen kalktılar. – Kahvaltı var mı dedi (R). – Kahve içtim sadece. – Tost yesem olur mu – Olur bence.

Mutfak robotuna kahvaltı hazırlamasını istedi. – Ben de seninle yerim dedi (Xadice). Kahvaltıyı sessizce yaptılar. – Gece neden uyumadın? diye soracak oldu adam, (Xadice)nin bakışlarından sesi inceleyerek. Akşam kavga etmişlerdi ve (R) de bu yüzden uyumadığını düşünüyordu. (Xadice) cevap vermedi.

Aralarındaki soğukluk fırtına getirecek kadar güçlü değildi. – Bugün ne yapacaksın? – Kendimi dinleyeceğim biraz, geceden başım ağrıyor. Belki uyurum. – Neden benim yanımda yatmadın? – Bu konuyu konuşmasak olur mu şimdi? dedi (Xadice). Psikolog randevusu aldım, belki ona giderim.

– Saatini de çıkarmışsın dedi (R). Sanırım takip edilmek istemiyorsun.

– Uyumam için çok dırdır ediyordu, çıkardım.

Adam (Xadice)den ne yapacağını sormasını bekliyordu ama (Xadice) sormadı. Bu sefer ayrılmaya karar vermiş miydi acaba? *Bir şey yapmadım, dinimizin emri, jûmremizin izinleri bunlar* demişti dün ona. Jûmrenin fakihlerinden (Hakkani) efendiye sormuş, *evlenirken ettiğim bazı yeminleri tutmasam ne olur?* demişti. *Nasıl yeminler?* demişti (Hakkani) efendi. *Teaddüd konusunda efendim* demişti yüzü kızararak. *Allah'ın verdiği izni kendi yemininle sınırlayamazsın* demişti *ama yemin ettiğin için kefareti ödemen gerekir.* Kefaretin de kırk kurban olduğunu söylemişti. Kurbanları henüz kesmemişti ama *evlenmek için kefareti ödemene gerek yok* demişti (Hakkani) efendi.

Dün bunu konuşmaya çalışmıştı (Xadice) ile. (Xadice) de bu konuşmanın nereye gittiğini farketmediğinden itibaren susmuş, *yani evlenirken ettiğin yeminlerin bir önemi yok, öyle mi?* demişti. *Aslında öyle değil* dedikten sonra konuşmamışlardı.

(Xadice) gece boyu farklı müslüman jûmrelerin bu konudaki düşüncelerini araştırmıştı. Yemin ne kadar bağlayıcıdır? *Ama beni aldatmış oluyor* Kendi jûmresinin bu konuda hep erkeklerden yana tavır

alacağını biliyordu ama (R)un da *onlardan biri* olduğunu tahmin etmemişti. *Allah'ın verdiği izni kendi yemininle sınırlayamazsın.*

Sonunda hepsi aynı yere çıkıyor diye düşündü. Müslüman kadınsan ve jûmren de müslüman olduğunu iddia ediyorsa, ikinci sınıfsın. Başka bir yolu olmadığını düşünmeye başlamıştı. Jûmre değiştirmeliyim, dindar olmayan müslümanlar jûmresi bulmalıyım. *Yaşama biçimini değiştirmek istiyorsan jûmreni değiştirirsin* ve (Xadice) bir süredir yaşama biçimi değiştirmek istiyordu.

(Xadice) bir sosyoloji ve antropoloji öğretmeniydi. Cuma günleri okul tatil olduğu için bugünü kendine ayırmayı düşünürdü ama akşamki kavga sinemayla ilgili planlarını iptal etmesine sebep olmuştu. Çıkarıp bir kenara bıraktığı saatini taktı. *Mesajın var* dedi saat, psikolog ikide görebilirmiş seni.

Bu sefer jûmre psikoloğuna değil, dışarıdan birine gitmeye karar vermişti. Bir erkeğe. (R)e sorsa izin vermezdi, (Nurr) hanıma neden gitmediğini sorardı. Sonra bir tartışma daha. Kadının her şeye dini çözüm bulmaya çalışmasından, bütün meseleleri izah ederken ahireti hatırlatmaya çalışmasından sıkılmıştı. *Jûmre değiştirmeliyim* diye düşünmesinin sebeplerinden biri de buydu, her hastalığa aynı reçeteyi sunan bunak doktorlar.

Saatine *iki saat uyusam yetişir miyim* diye sordu. *Üç saat uyuyabilirsin* dedi saati. Gecenin yorgunluğu kendini göstermişti. Yatağa gitti, *çarşafların değişmesini istiyorum* dedi. Yatak kendini soydu, yeni bir çarşaf giydi. Eskileri *Kıyafet Merkezine* gönderildi. *Beni uyandırmak için amfemil veya kafein kullanabilirsin* dedi saate. *Gerekli olursa kullanırım* dedi saat.

Huzursuz uykusunda gördüğü rüyalarda hep aynı tema vardı. Kayboluyor ve tanımadığı birini arıyordu. İlk rüyasında bir Budist tapınağının kapısının önünde bir tabut buldu. Kendi tabutuymuş bu ve onu bu tapınaktan gömeceklermiş. İkinci rüyasında bir büyücünün şatosunda kendini iyi edecek iksiri aradı. Bu iksirin olduğu kap bir dondurma kabına dönüştü, sonra bütün hayatının bir kar küresinden seyredildiğini gördü. Evinin önünde bir çocuk vardı ve çocuk eve girmek istemiyordu. Üçüncü rüyada annesinden kalan dolmakalemiyle yerde bir robota yollar çiziyor, sonunda robotun bütün dünyasını kapladığını görüyordu. Robotu durdurmaya çalışırken bir hamile olduğunu görüyor, hemşireler kundağa sarılmış suşi getiriyorlardı. *Bunu doğurdun.*

Uyandıracak kadar sıkıntılı değilse de, uykuda dinlenmeyi de alıp götüren rüyalar bunlar. Hayat gibi. Bir rüya olduğunu bildiğiniz, bundan dolayı sıkıldığınız ancak uyanacak kadar da cesaretinizin olmadığı rüyalar.

Saati titrediğinde uyandı. *İlaç verdin mi* dedi. *Hayır* dedi saat. Banyo köşesine gitti, kapanan kabinde önce kendini sıcak buhara boğdu. Ciğerlerine ve stresine iyi geldiğini keşfetmişti. Sonra cildinde yanmayı hissedecek kadar sıcak bir duş aldı. Saati *namaz için çıkmalsın* dediğinde saat 12:30 olmuştu. *Birazdan cuma namazı başlar.*

Saat bir araç çağırmıştı. *Yürüsem olmaz mı* dedi. *Yetişemezsin* dedi saati. Araca bindi. Kendini mescidin kapısında bulduğunda yol boyu ne düşündüğünü sordu kendine, cevap veremedi. Kafası

donmuş, dili tutulmuş gibiydi.

Caminin kapısından girip üst kattaki asansörle kadınlar mahfiline çıkarken onu gördü. (R)le dün kavga etmesine sebep olan kadın.

Kendisinden genç görünüyor. *Demek beni senin için terkedecek.* Yanında biri vardı, yaklaştı. Onu görünce kadının paniklediğini hissetti. *Burada ne arıyorsun sen küçük pislik* diye bağırarak geçti içinden ama sakinleşmeye çalıştı. Kadını süzmeye çalışırken ağzından – demek kocamı elimden alan kadın sensin sözleri döküldü. Kadın panikle – Hayır, hayır derken kadının suratına tükürdü. Ortalık bir anda karıştı, kadının başına vurmaya çalıştı. Diğer kadınlar yerlerinden kalkıp ikisini ayırdılar. (Xadice) en son ne dediğini hatırlamıyordu ama tanıdık bir iki kişi koluna girip camiden çıkarırken hala içeriye doğru *küçük orospu* diye bağırdığını hatırlıyordu. Yanındakilerden biri ona küçük beyaz bir kapsül verdi, *tamam, şimdi sakinleş.* (Xadice) hapı yuttu. Bir robot ambulans geldi. Saati kavgayı tespit edip çağırmıştı. İki güvenlik görevlisi de yanlarına geldi. Arkadaşları onlarla konuşurken caminin avlusundaki banklara yatıp ağlamaya başladı. Ezan okunacaktı. Tekrar içeri girmek istemiyordu. Hıçkırırken *ben bir daha burada namaz kılmak istemiyorum* diye söylendi. Saatine *bana bir araç çağır* dedi, *eve dönelim.*

Tek kişilik araba geldiğinde ezan da okunmaya başlamıştı. Yanındakilere iyi olduğunu söyleyerek bindi. Onların da namazlarına mani olmayayım.

Eve döndüğünde yatağına uzandı. (R) birazdan camiden çıkar ve o şıllık ona her şeyi anlatır. Artık bu evden ayrılmalıyım. Bu ev onların da evi olmamalı. Benim de evim olmamalı. Kendimi bırakmamalıyım.

Evin yarısı (Xadice)ye aitti ve evdeki hissesini hemen satabilirdi. *Ucuza satarsam hemen alırlar* diye düşündü. *Jûmreden de ayrılırım. Liberal bir jûmreye geçerim. Beni olduğum gibi kabul edecek bir yer.*

Bunları düşünüp evden nasıl kurtulacağını planlarken saati kapıda biri olduğunu haber verdi. *Kim? Toplum Polisi* – O minik fahişe beni şikayet mi etmiş? – Kapıda polis var, sadece bunu biliyoruz.

Üstünü başını topladı, kapıya çıktı. İki kadın polis gelmişti. (Xadice) adet olduğu üzere omuzlarındaki kodlara saatini yaklaştırıp kimliklerini kontrol etti. – Ne için geldiğimizi biliyor olmalısınız, ifadenizi alacaktık dedi kumral olan. Diğeri daha esmerdi.

– Tabii, tabii, gelin dedi (Xadice)

– Bugün jûmre toplantı merkezinde bir olay olmuş dedi esmer olan.

– Evet. Cuma namazından önce tatsız bir şey oldu.

Polisler ellerindeki hologram cihazını açtılar. Az önceki kavgayı bu sefer üç boyutlu olarak izlediler. (Xadice) olanların şokunu henüz atlatamadan bununla tekrar karşılaşmayı ummuyordu. – Şikayet konusu nedir diyebildi sadece.

– Hakaret ve şiddet. Hakaret kısmına jûmre mahkemesi bakacak, sanırım aranızda başka bir husus varmış. Kavgaya da Sekizinci Adliye Dairesi.

– Robot hakimler mi?

– Evet. Kavgayı çözümleme konusunda hayli iyilerdir. Her yumruğun şiddetine göre ayrı ceza veriyorlar artık. Kumral olanı işini zevkle yapıyordu.

– Anladım dedi (Xadice). Ne zaman gitmeliyim.

– Bugün giderseniz ceza indirimi alabilirsiniz. Hatta beraber gidebiliriz. Jûmre mahkemesini bilmiyoruz, onun takvimi farklı olabiliyor.

– Beraber gidelim o zaman ama benim sakinleşmem lazım dedi (Xadice). Seyrettikleri moralini bir defa daha bozmuştu.

Polisler birbirine baktı. Diğeri onay verince kumral olanı *sizi sakinleştirir* deyip bir bant çıkardı. *Kullanmanız jûmreye uygun mu bilmiyorum ama* diye ekledi. *Uygun, uygun* dedi (Xadice). Bandı alıp bileğinin içine yapıştırdı. Bant az sonra etkisini gösterdiğinde gün içinde olanlardan uzaklaşmış, başka birinin yaşadığı bir kavga gibi gelmeye başlamıştı. Egosunu besleyen hormonlar yok olmuş, kendini bir okyanusun dalgalarında salınan yosun gibi hissetmeye başlamıştı. Neden bu bantlardan kullanmıyordu acaba.

Polisler robot bir araç daha çağırdı. Kendi araçlarında yer yoktu. (Xadice)ye *herhalde adresi biliyorsunuz* dedi. *Sekizince Adliye Dairesi* dedi kendi kendine konuşurmuş gibi. *Evet, biz de geleceğiz ve sizin işbirliği yaptığınızı söyleyeceğiz.*

Polisler kendi araçlarına bindi. (Xadice) de diğerinin koltuğuna oturdu. Polisler adresi araca da vermişlerdi. Kendini koltuğa bıraktı. İlk defa robot hakimler tarafından yargılanacaktı. *Şiddet ve hakaret.* Nasıl olduklarını duymuştu. Bazı zamanlar sanıklar yalan söylemesin diye beyin dalgalarına bakıyorlardı. *Onların karşısına çıktıysan sakın ol ve olay onların yanında olmuş, zaten görmüşler gibi anlat* demişti bir arkadaşı.

Polis aracı mahkeme binasının içine girdi. Girişinde silahlı dronların uçtuğu bir binaydı burası. (Sekizinci Adliye Dairesi) yazısına dikkatle baktı. Kendi aracı da polislerin girdiği kapıdan girdi. İçerisi uzay terminallerine benziyordu. Çok insan ve daha da çok robot vardı. *Bu kadar suç işleniyor mu* diye düşündü. Yoksa *suç üretme fabrikası* mı burası?

Polisler yanına geldi. *Şu kapıdan gidelim* dediler elleriyle uzaktaki bir kapıyı gösterip. (Xadice) onlarla beraber oraya doğru yürüdü. *Bu sakinleştirici iyi geldi* dedi kumral olana bakıp. Polis gülümsedi. *Hayli kuvvetli bir sakinleştirici bu. Duruşmadan önce uyarıcı vermeleri gerekecek.*

Onsekiz numaralı mahkeme salonu hayli yüksek tavanlı bir binaydı. Arka planda dokuz sütun, her sütunun önünde bir robot vardı. Robotlar en az üç metre boyundaydı. Her şey insanların nerede oldukları aklından çıkmasın diye yapılmış gibiydi. Cam bir kürsünün önüne geldi.

Ortak robot sakini bir sesle – (Divran Xadice) sen misin? dedi. – Evet, benim dedi (Xadice). – Sana sakinleştirici vermişler, gelmek istemedin mi? – Olaydan dolayı kendimi iyi hissetmiyordum, kendi isteğimle geldim. Arkadaki polisler baktı. Onları işaret edip, – bunu söylemek için geldiler dedi.

Robot hakimlerin sağdan üçüncüsü – Muayene edelim uyarıcı verelim dedi. İnsansı robotlardan biri yanına geldi. Bileğine ışıklar yanan bir bileklik taktı. Hakimlerden biri polisler doğru – işbirliği yaptığını onaylıyor musunuz? dedi. – Onaylıyoruz dedi polis. – Olayın görüntüleri geldi dedi başka biri. Hepsisi sanki düşünüyormuş gibi göründüler. Işıklı bileklik takıldıktan sonra (Xadice) kendinde bir enerji hissetti. Hala sakindi ama salınan bir ot gibi değil.

– İnvazif yargılamayı oylamaya sunuyorum dedi ortadaki. Robotların yedisinden kırmızı, ikisinden yeşil ışık çıktı. – İnvazif yargılamaya gerek olmadığını kabul ettik dedi sonra.

İnvazif yargılama dedikleri beyin sinyallerini kontrol ederek yapılan yargılamaydı. İnsan haklarına aykırı bulunduğu için sadece *çok ciddi* durumlarda kullanıyorlardı.

Neden 9 hakim vardı acaba? Tek birinin de aynı işi yapabilmesi beklenirdi. Neticede arkadan birbirlerine kabloyla bağlı gibiydiler. Bir kürsünün önünde dokuz robot görününce insanların *adalet* inançları daha fazla olmalıydı. Birbirleriyle konuşmalarının da sebebi buydu. Robotlar normalde bizim saniyede 40 bitlik iletişimimizin milyarlarca katı hızla iletişim kurabiliyorlardı. Bize kedilerimize baktığımız gibi bakıyor olmalıydılar.

– Olayın öncesiyle ilgili yapacağın bir açıklama var mı? Bu sağdan ikinci robottan gelmişti. Kadına benziyordu biraz. İnsan olsaydı kadın olurdu.

– Bu olay planlı bir şey değildi ancak bu kavga ettiğimiz kadının kocamla ilişkisi var. Onunla evlenecek. (Xadice) kendi sakinliğine şaşmıştı.

– Jûmre yasalarına uygun mu bu ilişki? Bu soru başka bir robottan gelmişti.

– Uygun. Bizde erkekler için çok eşlilik var.

– O halde bu hafifletici bir sebep olmamalı dedi aynı robot. Oylamaya sunalım.

Yine bir kaç saniye beklediler ve biri hariç kırmızı ışıklar gördü. Kadına benzettiği robot kendi lehine oy kullanmıştı.

– Hafifletici bir sebep olmadığına karar verdik. Jûmre mahkemesinde bahsettiğin sebepleri anlatırsın. Bu olayda ortak toplanma alanında bir başka insana saldırdığın ve üç yumruk attığın, bunlardan ikisinin (Deedah Belunar)a dokunduğu görüldü. Bağırırken söylediğin *adi orospu* ve *şırfıntı* sözleri hakaret kapsamında ancak cezasını jûmre mahkemesi verecek. Daha önce bir suça karışmadığın, sağlık kayıtların iyi olduğu, sosyal puanın yüksek olduğu ve olayın hemen ertesinde geldiğin ve işbirliği yaptığın için mecburi psikolojik değerlendirme ve 3600 Sester para cezasına ve 2000 Sester tazminata mahkum edildin. Gerekçeli karar postana gönderildi. İtiraz hakkın ve insan mahkemesinde yargılanma talebin için bir hafta süren var. Söylemek istediğin bir şey var mı?

Para cezası neyse de o kadına tazminat ödemesi gerektiğini duyunca içinde bir sızı hissetti.

– Hayır. Teşekkür ederim demekle yetindi.

Kadına benzeyen robot çıkabilirsin dedi. Araçlar seni aldıkları yere bırakacaklar. Ceza ve tazminatı bir ay içinde ödeyebilirsin.

Polislerle beraber çıktılar. Kumral olan *kararın analizini gönderiyorlar, kısa sürüyor ama aslında olaydaki en ufak ayrıntıları bile değerlendiriyorlar* dedi. (Xadice) *demek sadece iki yumruk değdi ha* diye düşünüyordu o sıra, *yumruk başına bin Sester alıyor, iyi para.* Polislere ise *doğrudur* demekle yetindi.

Geldiği araca benzeyen bir araca bindi. Polisler araca evin adresini söyledi. Giderken tüm bu olayı (R)e nasıl anlatacağını düşünüyordu. Anlattığında tepkisi ne olacaktı ve terketmeye karar verirse nasıl başa çıkacaktı. İki aylık maaşını ceza ve tazminata ödeyecekti. Yeni bir ev bulup ayrılabilirdi ama okuldan da ayrılması gerekirdi. Okuldan ayrılırsa iş bulması zordu, jûmre dışında sosyoloji ve insan bilimleri öğretmenliğini talep eden bir okul bulması zordu.

Yol bunları düşünürken geçip gitti. Eve geldiğini araç kendisiyle konuşmaya başlayınca farkettiler. (R) eve gelmiş olmalıydı. Kapı açılıp kendini içeri aldığı anda karşısında duruyordu. Yüzü asık değildi. Belki henüz duymamıştı.

– Söyledi mi? dedi.

(R) tereddüt eder gibi oldu. Bilmezden gelip ağzından bir şeyler duymak isteyecekti herhalde. – Duymaman mümkün mü? dedi sinirle gülerek. – Hadi git de sevgilini yatıştır.

– Jûmre hakimi aradı. Ondan duydum.

Nasıl davranması gerektiğine karar veremeyen (R) suratı bu. Biliyorum. Yıllardır yanında yattığım adamı bu kadar tanıyorum. Söylediklerinin aleyhinde delil olarak kullanılacağını bilen (R) suratı.

– Ne dedi? Onlar da yargılayacaklarmış. Robotlar bana 6000 Sester kitledi. Onlar ne yapacak bakalım.

– Bir şey yapmayı düşünmüyorlarmış. İstersen yardımcı olacaklarmış. Daha çok bana kızmak için aradı.

– Neden? Jûmre yasalarına göre gayet haklı olduğunu söylemedi mi? Hepiniz birbirinizi tutuyorsunuz, aynı hormonlarla zehirlenmiş erkekler sizi. Sesi giderek yükseliyordu. Azarlamaya dönüşeceğini farkedince nefesini saymaya başladı.

– Seninle o konuyu konuşmam lazım ama bugün uygun bir gün değil.

– Hayır, gayet uygun. Erteleyeceksin de ne olacak? Benimle konuşacağına göre ayrılmaya karar verdin. Onu mu söyleyeceksin? O fahişeye gidip konuşmadığına göre ve benim de onu asla kabul etmeyeceğime ikna olduğuna göre... Ne konuşacaksın?

– (Xadice)!

– Evet, konuş bakalım sayın sözlerinde çok duran (R) efendi. *Ben jûmremi verdiği hakları kullanan bir erkek değilim, ben gözü dışarıda bir erkek değilim, ilk defa birine bu kadar tutuldum, yoksa bir defa bile evlenmeyi düşünmezdim.* Xadice taklidini yaparak sözlerini tekrar ediyordu. Kaydetseymişim keşke. O şıllığa kim olduğunu göstermek için iyi olurdu.

– (Xadice), lütfen.

– Bu evden gitmeni istiyorum. Madem boşanacaksın, bari kavga etmeyelim di mi?

Gözlerinden çıkan ateş aksini söylüyordu. (Xadice) kavga etmek istiyor ve (R)nin kaçıp kaçmayacağına bakıyordu.

Sesini zorlayarak yükseltir gibi

– Gidiyorum ama gece buraya döneceğim dedi. Sırf sen biraz daha sakinleş diye gidiyorum.

Kapıdan çıktı. O çıktıktan sonra (Xadice) koltuğa büzüştü. Yanında kimse olmadığını çok derinden hissetmişti. Elini yüzüne kapatıp ağlamaya başladı. Hiçbir şeyin uyandırmayacağı bir uykuya dalmak istiyordu.

Bir süre iç çekerek, bu adama güvendiği zamanları hatırlayıp daha da acı duyarak, etrafında onu hatırlatan nesnelere öfkelenerek ama kıpırdamadan, olduğu yerde yıkılmış ve yenilmiş bir halde oturdu. Düşündükçe sırtından bir ürperti geliyor, kafasının arkasından dolaşıp burnuna iniyor ve o sızıyla yeniden ağlamaya başlıyordu. Resimler, hatıralar, dokunuşlar. Robotların da, erkeklerin de Allah belasını versin.

Ağlayıp artık ağlayacak takati kalmadığında ne yapacağını düşünmeye başladı. Akşam burada kalmak istemiyordu, bir otel mi bulsa ve ekspres bir taşınma mı ayarlasa daha iyi olurdu?

O an randevu aldığı ama gitmediği psikolog aklına geldi. Saatine *psikolog* diye ünleyince, *polisler geldiğinde randevuyu yarına aldım* diye bir karşılık verdi. *Sosyal puan kaybetmedin.* Saati yüzüne yaklaştırıp – beni en çok düşünen sensin dedi ve öptü.

Yalnızlık ve çaresizlik duygusuyla beraber bir de açlık hissetmeye başladı. Açlık kendini iyiden iyiye belli etmeye başladığında çıkıp karar vermesine de yardımcı oldu. Önce karnını doyurmak için bir yere gidecek, sonra kalacak bir yer arayacaktı. Saatine *bana yiyecek bir yerler bulur musun, yürüme mesafesi olsun* dedi.

Sandviç satan bir yer var, yeni açılmış, ratingleri iyi görünüyor dedi saati. *Tamam, yürürsem biraz ferahlarım değil mi?*

Müzik de açayım mı? dedi saat. *Klasiklerden bir şey olur, günü unutturacak bir şey* dedi (Xadice)

Saat bir Bizans ilahisi açtı. *Guilty pleasure* diye düşündü. Yüzüne bir gülümseme geldi. Bunları dinlediği için (R) kızmıştı. *Üzerinden binlerce sene geçmiş gavurların ilahisini neden dinliyorsun? Caiz mi?*

demmişti. Kimseye sormamıştı ortodoks ilahilerinin caiz olup olmadığını, sorsa herhalde değil derlerdi, sorunca hiçbir şeye *caiz* demiyorlardı.

Saati aralarda kulağına ne kadar yürüyeceğini söyledi. Kafasındaki düşünceleri sıraya koymasına da yardımcı oldu. Yürürken bütün dertleri küçülüyordu, kendini büyütmeden, olayları büyütmeden, hayatı olduğundan fazla büyütmeden yürümeye devam etti. Acıktığını iyiden iyiye hissetmese biraz daha yürüyecekti. Sandviç kafe büyük bir parkın yakınındaydı ve güneş batmadan orada bir iki tur gezmek iyi gelebilirdi. Bunu yedikten sonra yapmaya karar verdi.

Dükkanda yanyana oturan iki kişi daha vardı. Fazla dikkatli bakmak ayıp olacağı için ikisinin de erkek olduğuna dikkat etmemiş gibi yaptı ve arkasını döndü. Şehrin bu taraflarında pek görülmeyen bir manzara ama değişiyor demek ki veya gezmeye gelmişlerdir.

Helal beykını bir sandviç söyledi. Pastırma demek yerine beykın yazınca başka bir şey demiş oluyorsunuz, helal beykın deyince de daha başka bir şey. Helal sertifikasını nereden aldıklarına bakmadı, kendi jûmresi aynı mutfakta domuz eti varsa helal kabul etmiyordu ama muhtemelen daha liberal bir yerden almışlardı. *Helal beykının haram beykından tad farkı var mı acaba? Varsa helal beykın aslında beykın sayılmaz, yoksa da haram ve helal arasındaki fark sadece isimlendirme mi oluyor?*

Bu soruları zaman zaman düşünürdü. Modern zamanlarda İslam'ın emir ve yasakları ne anlama geliyor? Hepimiz helal beykın peşindeydik, helal faiz, helal şarap, helal aldatma...

Aklına yine *(R)* ve *onun fahişesi* isimli tiradı geldi. Bu erkeklerin hepsi mi böyleydi. Zararsız olacağını düşündüğü, güvenilir gördüğü bir adamdan böyle bir kazık yemiş olmak içine sinmiyordu. Kafasına takılmasında asıl sebebin *o kadın* olduğunu da biliyordu. *Benden yaşlı biri olsaydı veya çirkin, o zaman bu kadar dert eder miydim?*

Erkekler çok eşliliği savunurken peygamber efendimizden örnekler verirdi. Onun bunu nasıl politik ve insani bir amaçla yaptığını, asıl gayesinin cinsellik olmadığını, kadınlar için bir şemsiye olarak evlendiğini...

Kulaklarındaki müzik değişti o an. Adını bilmediği bir klasik gitar konçertosu. Düşünceleri de daha akıcı hale geldi.

Kadınlar için şemsiye olsaydı bu kadar kadın yalnız kalmazdı. Jûmrelerde erkek ve kadınların evlenme sayılarına bakmıştı ve müslüman jûmrelerde neredeyse üç katına varıyordu. Kadınlar ikinci defa evlenmek istemedikleri zaman yalnız yaşamak zorundaydı. Teorik olarak bu kadınlara *şemsiye* olunması gerekiyordu. Bir çoğu da maddi sıkıntılarla boğuşur, çoğunun iş garantisi ve becerisi yoktur ama kimse de onlara şemsiye olmaya yanaşmaz. 40 yaşından sonra evlenen kadın ve erkek sayılarındaki farkı düşündü. Erkekler yaşlandıkça daha genç kadınlarla evleniyordu ama kadınlar için böyle bir imkan bulunmuyordu. Teaddüd sadece şehvet giderme aracıydı.

(R) ile bunları konuşurlar ve o da kadının *biyolojik yaşının* bu gibi durumlara sebep olduğunu söylerdi. *Evlenmek çocuklar için ve kadınların doğum yapabileceği yaş sınırlı. Bu da erkeklerin*

onları beğendiği yaşlara biyolojik bir sınır koyuyor demişti. Yani erkekleri suçladığın konularda belki de Allah'ı suçluyor olabilirsin demişti. Aslında adam o zamandan beri polijini kafasındaymış ama bu sözlerinin nereye gittiğini ben anlamamışım diye düşündü. Ben de yaşlanınca benim de başıma gelecekti tabii ki, dünyanın kanunu bu.

Çocuğum olsaydı yine ayrılır mıydık? diye aklına geldi. Çocuk sahibi olmak giderek zorlaşıyordu. Teorik olarak devlet teşvik ediyor, yardım yapıyordu. Çocukların masraflarının büyük kısmını karşılıyordu ama konu maddi değildi. Çocuk sahibi olduktan sonra sosyal olarak sınırlanmış olmak, özgürlüğün elinden alınması, ilk iki yıl uyarıcı ve uyuşturucu namına hiçbir şey kullanamamak... Arkadaşlarından biri doğum yaptıktan sonra intiharın eşiğine gelmişti. (R) ister miydi acaba? Çocuk sahibi değil de, kendini klonlatmak istiyorlardı çoğu. Genlerine baktırıp, riskli olanları değiştirip, kendini klonlatmak şeklinde yürüyen bir üreme alışkanlığı vardı artık insanlar için.

Sandviçi geldi. Yanında milkshake ister miydiniz dedi robot. Helal çikolatalı ve muzlu diye ekledi. Olur dedi (Xadice), çikolatanın haramı da mı var diye soracaktı ama saatine sormayı tercih etti. Helal çikolata ne demek?

Bazı müslüman jûmreler şekerin alkol gibi yasaklanması gerektiğini söylüyorlar. Onların tüketmesi için şekersiz, tatlandırıcı çikolata yapmışlar dedi saati. Aaa diye şaşırdı. Çikolatanın haram sayılabileceğini hiç düşünmemiştim.

Bunları düşünürken içeriye çekik gözlü bir kız girdi. Camgöbeği renginde bir şalla örtünmüş, kırmızı bibere benzeyen bir çanta tutuyordu. (Xadice)ye bir yerlerden tanıdık geldi. Kız karşısındaki masaya oturduğunda gözgöze geldiler. Kıza gülümsedi. Kız da elini kaldırıp selam dedi. – Bir yerlerden tanıyor muyuz? dedi (Xadice). – Sanmam ama tanışabiliriz dedi kız. – Sizi bir yerde gördüğümü sanıyorum, jûmre toplantılarında olabilir mi? – Ben burada değilim (Sevar)daki bir jûmredeyim – Hmm, gelmiştim oraya sanırım ama yıllar oldu tabii.

Kız kalkıp (Xadice)nin masasına geldi. – Böyle daha kolay olur dedi gülümseyerek. – Ben (Xadice) – Ben (Rendeez) – Memleket de (Sevar) mı? – Hayır, anlaşılmıyor mu? dedi kız elini gözlerinin kenarına götürerek. (Xadice) güldü. – (Jabonia)? – Hayır, (Kantun). – Haaa diye uzun bir nida çıktı (Xadice)nin ağzından. O noktaya kadar sevimli bir kız gören gözü, bir anda kuşkuya düştü. Diğer taraftaki birinin burada işi ne?

Kız da onun değişen yüzünden ne düşündüğünü anlamış gibiydi. Yıllar önce geldim. Dokuz yıl önce arkadaşlarımla kaçtık. Burada müslüman oldum dedi. Hikaye (Xadice)nin ilgisini çekmişti. Bir yandan ısırdığı sandviçi çiğnerken, bir yandan kıza bakıyordu.

– Oradaki durum çok farklı. Devlet mi robotları kontrol ediyor, robotlar mı devleti bilemiyoruz. Her şey çok karanlık, çok tehlikeli.

– Burada da işler o kadar iyi değil diyecek oldu ama bunu nezaketen söylediğini kendi de biliyordu. Büyük savaştan beri *dünyanın o tarafı* düzene girmemişti. Önce (Çin) parçalanmış, çatışmalar diğer ülkelere sıçramıştı. Büyük Savaştan sonra kalan nükleer silahları birbirleri üzerinde kullanmaktan çekinmiyorlardı. (Zerkubia) ve dünyanın pek çok ülkesinde *silahlı robotlar* sadece diğer robotlara saldırma için kullanılabiliyordu ama (Çin)'de robotların insanları da öldürebildiği söyleniyordu. Kimin kimi nasıl yönettiğini bilen yoktu. Bazı şehirlere savaştan sonra girilememişti ve radyasyona alışmış akreplerden başka bir canlının yaşamadığı söyleniyordu.

Kız gelen robottan bir sandviç, bir de limonata istedi. – Eğer birkaç ay daha kalsaydım ölecektim, eminim. Beni insan üretim çiftliklerine satmak istiyorlardı.

– İnsan üretim çiftlikleri mi var?

– Evet. Nüfus artsın diye, her yıl doğum yaptığınız çiftlikler var. Ailemde ikizler var ve bu yüzden ikiz doğurma ihtimalim vardı. Bu da beni çiftlikler için gözde biri haline getiriyor.

– Nüfusu neden artırmaya çalışıyorlar? Yeterince robot yok mu?

– Daha ucuz çünkü. İnsanlar yani. 10 yıl bakıyorlar ve savaşa gönderiyorlar.

– 10 yaşında?

– 10-12-14 yaşında. Robotları üretmek zor, tamir edecek kimse bulmak zor. Kadın ve yiyecek varsa insanları yeniden üretebiliyorlar ama robotlar daha zor.

– Neredeyse dünyanın tüm üretimini yapan bir ülkeymiş orası.

– (Büyük Savaş)'tan önce, evet. İç savaşın başlarında da bu kadar değilmiş ama bir savaşı yıllar yıllar boyu kimse kazanamadığında böyle oluyor.

(Xadice) sustu. Kızın gözlerindeki korkuyu görünce konuyu değiştirmek istemişti ama aklını (Çin) ve onun insan çiftliklerinden koparamıyordu.

– Limonata güzelmiş dedi kız. Konuyu değiştirmeye yardım etmeye çalışıyordu.

– Burası yeni açıldı galiba, ben de ilk defa geliyorum dedi (Xadice). Nerede kalıyorsun?

– Evim (Sevar)'da, iş bulduğum zamanlar bu taraflara geliyorum.

– Ne gibi işler?

– Yaşlılarla golf oynamak mesela. Şimdiki işim bu. Gülüyordu.

– Spor arkadaşlığı mı yapıyorsun?

– Onun gibi, yalnız insanların evlerine gidip onları dışarı çıkarıyorum. Hikayeler anlatıyorum. Güzel hikayeler olmasına çalışıyorum. Yaşlıların her gün bir miktar insan görmeye ihtiyacı var. Ekranlar ve robotlar onlara yetmiyor.

– Kimseye yetmiyor aslında dedi (Xadice).

- Gençken biraz daha tolere edebiliyoruz. 80 yaşındaki bir insanın robotuyla paylaşacağı bir şey olmuyor.
- Güvenlik riski yok mu?
- 70 yaş üstünün mü? Beni genelde çocukları tutuyor. Biraz araştırma yapıyorum ama sosyal puana bakıyorum daha çok.
- Yaşlıların sosyal puanları pek gerçekçi değil diyorlar. İletişimleri azaldığı için yüksek kalıyormuş.
- Öyle bir iki durum oldu, çok yalnız, çok mutsuz insanlar var. O konuda biraz risk var ama bir yandan da işim onları mutlu etmek zaten.
- Cinsel saldırı falan?
- Yok. Hiç olmadı. Şimdiki işim bir golf kulübünde. Yaşlıları evlerinden alıp beraber golf oynatıyorum. Hoşlarına gidiyor. Neredeyse bütün günümü alıyor.
- Buraya daha sık geliyor olmalısın?
- Çok vaktim olmuyor aslında. Kulüpte yemek de veriyorlar. Bugün biraz değişiklik yapmak istedim. Gruptan birini kaybettik, doksanyedi yaşındaydı. Öğleyin onun cenazesi vardı. Grupça cenazeye gittik. Ben de kendime izin verdim.
- Müslüman mıydı?
- Müslüman ama yakılmak istemiş. Sanırım yeni tür müslümanlardan. Kızın gülümsemesinden alaycılığı anlaşıyordu.
- Hmm, ilginç. Allah rahmet eylesin. Jûmresini biliyor musun?
- (Kehfi)lerdenim demişti kendisi için. Yedi uyurlar var ya, onlardanmış. Bugün cenazede gördüğüm kadarıyla iyi insanlara benziyorlardı.
- Neden yakılmak istemiş acaba?
- Kişisel bir talep de olabilir ama sanırım *ölüm uykudur ve uyanmak istemiyorsanız yakılmalısınız* gibi bir yorumları var. (Moofid) amca da kendisinin erdiğini düşünüyordu. Tekrar uyanmak istemediği ve dünya ile ilişkisini bitirdiği için yakılmak istemiş.
- Haaa, ezoterik müslümanlardan.
- Biraz öyle sanırım. Hakikate erince yakılmaları gerekiyormuş. Yoksa yeniden dünyaya döndürülüp, bir kere daha yaşayabilirlermiş.
- Ashab-ı Kehfi böyle mi yorumlamışlar? (Xadice) gülmemesi gerektiğini bilen bir yüz ama yine de gülen bir yüz ifadesiyle sordu.
- Bana da tuhaf geldi dedi kız.

Kız birkaç macerasından daha bahsetti. Yalnızlığın nasıl bir pandemiye dönüştüğünden konuştular. Kız insanların da robotlaştığını, belki de asıl yalnızlığın bundan kaynaklandığını söyledi. *Doğadan ve onun belirsizliğinden koptukça, kendimiz de yalnız kaldık çünkü insanları birleştiren duygular kalmadı.*

(Xadice) bu konuşmadan yalnızlığına bir çare bulmanın hayat macerasına beraber atılacak ve hayatın belirsizliği beraber yaşayacak biri sayesinde mümkün olabileceğini düşünerek kalktı. *Biraz yürüyeceğim dedi, yalnız kalsam daha iyi olur.*

Kızın kendisi hakkında hiçbir şey sormadığını o zaman farketti. Sanki konuşmaması gerektiğini anlamıştı. Kafeden çıkarken dönüp tekrar baktı, kız da ona arkasını dönüp el salladı. Bir daha karşılaşmayacağını bilen insanların gergin umudu vardı üzerinde.

Eve yürümek yerine *buralarda kaybolmayı* denedi. Mahallenin sınırında savaştan önceki zamanlardan kalmış gökdelenler vardı. Derslerinde *sosyal hapishane* örneği olarak verirdi. *Bir zamanlar insanların bu gibi yerlerde bilerek ve isteyerek yaşamış olması* çok ilginç bir konuydu.

Kafasındaki düşüncelerin her birinin ayrı yöne koştuğunu hissediyordu. Hiçbirinin durup ben burada ne yapıyorum dediği yoktu. Hepsinden ayrı bir aşağılanma, bir yabancılaşma, kendini olduğu yere bırakma, kendinden kaçma geliyordu. Sokakların arasında durup koşarak dereye kendini bırakmak, sonra yanına aldığı hayaletlerin her biriyle ayrı ayrı kavga etmek. Bir yandan sakın sakın adım atarken, bir yandan insanın içinin bu kadar kaynaması. Bizim sonsuz çaresizliğimiz.

Jûmreyi değiştirmek için boşanmaya gerek olmadığını düşündü sonra, *o benimle uğraşsın*. Evden ayrılıp, kendine yeni bir iş buluncaya kadar *temel gelirle* idare edebilirdi. Yeni bir iş de öğretmenlik olmak zorunda değildi, kızın yaptığını yapabileceğini düşündü, *yaşlılar ve çocuklarla ilgili konularda daha çok para var*.

Saatine *iş ilanlarına bakar mısın?* dedi. *Nasıl işler efendim? Yaşlılarla ilgili, sosyal beceri işleri* Saati birkaç tanesinden bahsetti, *tecrübe* istiyorlardı ama öğretmenlikten daha iyi tecrübe olamazdı. Sabah-tan görüşmek için bir ikisini ayarladı.

Eve dönmek istemiyorum, buralarda kalacak bir yer bulur musun? Saat üç sokak ileride *robot pansiyon* olduğunu söyledi. Yeterince kaybolduğunu düşünmüyordu ama iş konusunda daha açık olabileceğini, *en azından o kız kadar yapabileceği işler* olduğunu düşününce ferahlamıştı. Zihninin yapışkan düşünceleri de hizaya giriyordu, *önce iş, sonra (R) ne olursa olsun*.

Pansiyon biri banyoya dönüşebilen iki küçük odadan ibaretti. Yeni sayılmazdı ama dökülen bir hali de yoktu. Yatağa uzanıp nefesini saymaya başladı. Henüz on olmadan uykuya dalmıştı.